

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Статистика Масонії.

Розгалужене по цілім світі та не товариство вольномурів, що повстало на початку вісімнадцятого століття займало не раз уми широкого загалу, але докладніші вісти про него лише скупо діставали ся на світло дневне. Ціла організація і робота масонів покрита тайною мовчання, а члени того товариства мало знають про наміри і способи ділання старших. Члени кожної ложі платять ріжні вкладки і такси та сліпо виконують розкази «Великої Ложі». Керму масонського союзу держать «Каваліри Кадоса 30. степені» і лише они втаємничені в цілій сіті тайних доріг его діяльності. Ті «Кадосні» масонські видають права і закони, ритуальні приписи, укладають політичні пляни, впливають на судьбу держав, корон, правительств, народів, війни і мира.

Сутню масонських переконань є «культ природи» яко релігії, а утворенє великої союзничої республіки держав Европи, яко політичного ідеалу. Доктрини їх голосять ідею безвіроповідної держави, безвіроповідного законодавства і школи, цивільного супружества, а тим самим безвіроповідної родини. Типом масонської держави в Европі є теперішня французка республіка.

«Великі Ложі» і «Великі Веходи» репрезентують «Масонію» на виї мають власть чисто адміністраційну і виконуючу. Прозрієт «Масонія» за час від 1888 до 1898 року подає шиматизм масонського календаря Далена на біжучий рік такі дати:

Німеччина. Deutscher Grosslogenbund. Зв'язок 8. Великих Ложь німецьких з дочерною В. ложію Швайцарекою (Alpina). Всіх ложь 544 (65 ложь більше як 1888 р.) закладів добродійних має пруських (Milde Stiftungen, охоронки, шпиталі) 788 (більше о 134 як 1888 р.) Протектором трех В. ложь берлінських є кн. Фридрих Леопольд Прусский.

Австро-Угорщина. В Ціслитаві Масо-

нія заказана урядового 18.7 р. «Велика, символічна ложа угорска» числить 41 ложь (в самім Пешті ложь 11, в Прешбурзі ложь 6, по одній ложі в Дебечині, Темешварі і т. д.). Братий 2910 (більше 1.016 як 1888 р.). Великим майстром є Юрий Іванович, «ек-секретар міністерства просвіти. Помимо урядового заказу існують також в Ціслитаві ложі під назвою Humanitaere Verein» або літератккі, неполітичні кружки (Klänzchen) в тих містах: Фраценсбад, Карльсбад, Мариєнбад, Пільзно (в Чехах), Прага, Опава і Відень (9 кружоків). До недавна були масонські кружки в Зацу (в Чехах), Теплицях, в Чернівцях дві, залежні від віденського кружка «Humanitaere». Австрійські ті масонські кружки суть філіями ложь масонських в Прешбурзі.

В Галичині нема жадної ложі, ані навіть масонського кружка.

Німецька масонія не припускає до своїх ложь жидів, угорска масонія є в двох третих частях (67%) жидівською.

Англія, вітчизна масонії «Велика сполучена ложа в Лондоні» має 45 ложь великих в самій Англії, 28 ложь великих в колоніях, 2.241 ложь символічних (J. h. m. p. l. o. g. e. n.) — братий коло 150.000. Великим майстром є кн. of Wales, протекторка королева Вікторія (на єї ювілею 1897 р. масони вибили пам'ятковий медаль.)

Ірландія. «Велика ложа в Дубліні», 15 ложь провінціональних, 396 ложь символічних, братий коло 18.000. Протектором кн. of Wales.

Голандія. «Великий Вехід в Газі», 90 ложь в краю і в колоніях — братий 4.269.

Швеція. «Велика ложа краєва в Штокгольмі», 4 ложі провінц., 12 ложь шкоцких (висших, капітульних), 21 ложь симв. Великим майстром є король Оскар II.

Норвегія. «Велика ложа краєва» в Християнії, 2 ложі шкоцкі, 5 ложь символічних; братий 2.494.

Данія. «Велика ложа краєва» в Копенгазі, 1 ложа провінц., 2 ложі шкоцкі, 10 ложь симв.; братий 3.866.

Франція. А. «Великий Вехід» в Парижі, 47 ложь капітульних, 17 Великих Рад, 322 ложь симв.; братий 18.000. Б. «Найвисша Рада Франції ритуалу шкоцкого, давного і прийнятого» в Парижі; 20 ложь капітульних, 6 ареонагів (30. степені «Кадос») — братий 6.000. В. «Символічна велика ложа шкоцка» в Парижі, 2 ложі, братий невідомо кілько.

Бельгія. А. «Великий Вехід» в Бруксели, ложь 18. Б. «Найвисша Рада» в Бруксели — 2 ареонаги кавалерів Кадоса, 7 капітул 18-ої степені кавалерів Рожевого Хреста (Ros-Croix), 3 ложі символічні — братий 3.000. Здає ся, що найвисша власть масонська на континенті Европи резидує в Бруксели.

Італія. «Великий Вехід» в Римі від року 1886 — 179 ложь, братий 15.000. Великим майстром Веходу жид Ернест Натап, радник міський. Великим майстром ложь капітульних жид Андриан Леммі.

Іспанія. А. «Великий Вехід Народний» і «Найвисша Рада» в Мадриті, узнані урядово 1889 р., — 1 конєсторія, 1 трибунал, 2 Великі Ради, 7 капітул, 21 ложь симв.; братий невідомо кілько. Б. «Великий Вехід» в Мадриті від року 1888 — 28 ложь капітульних, 95 ложь символічних, — братий 12.000.

Португалія. «В. Вехід союзний» в Лізбоні — около 25 ложь — братий 1000.

Греція. «В. Вехід і Найвисша Рада» в Атегах, 1 ложа капітуль., 9 ложь символ., братий 300.

Отже Европа з колоніями своїми має 16 Великих Веходів і В. ложь краєвих, 4.303 ложь і около 285.808 братий ложових. Округле число братий прийняти можна на 300.000.

Америка. Сполучені Держави — 50 ложь великих, 11.450 ложь символ., братий 776.565. Окрім тих існують ложі «Жовтих», 32 ложі великі, около 1.300 ложь символ., братий «жовтих» 28.000.

Гватемала. «В. Вехід середучої Америки» в Port-au-Prince — 33 ложі шкоцкі.

ВАСИЛЬ ЩУРАТ.

Наше відродженє.*)

Драматична дума.

ОСОБИ.

Україна, молода дівчина в народнім одязі з калиновим цвѣтом на голові.

Слава, молода дівчина з ясною зорею на чолі і з лавровим вінцем на голові.

Боян, старий дід з довгим сивим волосем, в одязі давного руского жерця, з лірою в лівій руці.

Геній, опікунчий дух народа в подобі ангела.

Дієть ся на Україні під кінець XVIII. ст.

Перша поява.

Україна і Слава.

(Видь вольного простору українських степів. Гень в глибині людскі оселі на половину в руїнах. Декуди згарища тліють ще, прориваючи яркими блисками темряву ночі, кидаючи огненні плятна на татарскі, ляцкі і козацкі могили. Близше зеленіють вже дерева. Біля одного дерева смутна дівчина з калиновим цвѣтом на голові — Україна. Вона дивить ся в сторону згарищ, мов кризь сон, загинаючи, то знов в низь опускаючи руки. З противної стороны, із-за зелених дерев помалу виступає як весна гожа дівчина з ясною зорею на чолі і з лавровим вінцем на голові, в довгих, поважних, світлих шатах — Слава. Вона йде наперед, розглядаєть ся навкруги, неначе пізнавала-б давно посіщані місця, бачить могили і згарища, синіють ся, потім знов дивить ся ся по землі.

Слава.

Вже вздовж і вишир зійшла я всю країну. Сліду стопи моєї тут не видко. Скрізь, де не гляну, скрізь одну руїну у пітьмі бачу. Все-ж хіба так швидко минає тут, як сон минає срібний? Край мов чужий, а все таки подібний до краю, де на княжому престолі я Рурика з Нормандії саджала, де Київ зпід Хазарскої неволі

визволювала, вої виряджала в походи, біла у степах всі орди, то знов справляла княже військо горде ген, ген! на чорні Дарданелів води, Царград корила Олега рукою, лякала Ігорем его завзятим і Святославом, щоб не раз без бою вести домів їх з окупом богатим. Деж подвигів тих всіх поділиєсь блиски? Де слід просвіти, що єї з колієки я вивела і нею озарила скрань Ярослава? Де є теє сімя державних сил, що пало з рук Данила, дало єму в Европі знанє імя, в Литві приймалось Польщи на загладу, поки та Польща, в поміч взявши зраду, не вивела Русь против Руси в поле? Живуть хіба на тих руїнах внуки козацтва, що, мов бистрії соколи, в бій линуло, ішло на смерть, на муки і на побіди?... Чи-ж всю жизни силу воно сховало тут, в отсею могилу?... А Сагайдачний, Вишенський, Могила, Богдан, Палій — на те-ж хіба плекали в души і в серци ідеали сили твоєї, краю, щоб, немов о скали розбиті філі, обернулись в піну? Скажи!... Мовчиш?... Озви ся, Україно!

*) Автор «Сотих роковин», що як прольог були виголошені на святі Котляревського в Перемишлі, звелічав отсею драматичною думою також торжество в дівочім Інституті в Перемишлі. Сю думу виголосили удачно чотири панночки-інститутки на торжестві дня 20. грудня минувшого року.

Мексик. »В. Соім символічний« Станів Мексиканських, 255 лъож, братий 22.000.

Канада. »В. лъожа в Торонто«, 356 лъож, братий 23.351.

Бразилія. »В. Вехід« в Рио-Жанейро, 3 капітули, 30 ступня »Кадош«, 85 капітул 18. ступня Rose-Croix, 111 лъож символ., братий не відомо кільки, але певно около 20.000.

У всіх инших Державах цілої Америки і в кожній з осіб і на островах суть »Великі Веходи« або »Великі Лъожі« з лъожами ріжного ступня і ритуалу.

Загальне число масовії в Америці так представляє ся: 26 »Великих Веходів« і »Великих лъож« краєвих або незалежних, 14.280 лъож ріжного ритуалу і ступня, братий 1,364.807. Чисте число братий 1-го і 2-го ступня, учеників і челядників, певно три рази більше як братий 3-го ступня і дальших ступнів, так що число масовії в Америці прийняти можна на 4,694.421.

В Азії і Африці лъожі існують головнo в європейських колоніях і вчислені до загального числа, лъож і братий європейських держав.

Віддільно від них мають свої Веходи:

Єгипет. »В. Вехід« в Александриї, коло 100 братий, »В. Лъожа Народна« в Каїрі, 19 лъож, братий 200.

Африка. »В. Лъожа« в Монровії (Ліберія в Гвінеї) »В. Лъожа« в Тунісі.

Австралія. 4 Великі Лъожі, 343 лъож ріжного ритуалу і ступня, братий 18.715.

Після сеї статистики існує на цілїм світі 50 »Великих Веходів« і »Великих краєвих лъож«, 18.826 лъож ріжних ритуалів і ступнів, а до них належить коло 5 мільонів масонських братий.

Перегляд 1898 року.

I. Загранична політика.

Вижиданий ювілейний рік панованя нашого цїсаря впливав у австрійські народи заздалегідь надїю на поліпшенє невідрадних внутрішних відносин нашої ріжнoязичної держави. Всякий був переконаний, що австрійські народи з довголітнього привязаня і щирої любови до свого монарха злагождать свої спори і подадуть собі згідно руки для звеличаня того памятного року. Але в політиці одна лише засада: любім ся як братя, а рахуймо ся як жиди. То-ж мимо того, що ціле населенє австрійської держави без виньки сего року кїлькакратно дало вираз своїм глибоким чувствам для престолу і династії, однак в національних своїх спорах не уступило ні крихітки. Надто трагічний випадок насильної смерти нашої цїсарєвої покрив жалобою двір і краї та перешкодив уложеням, величавим торжествам ювілейним, на котрі мали зїхати ся всі майже короновані голови Європи. Так отже замість радості і щастя привіс сей рік смуток і клоцоти.

Рік 1897 закінчив ся сумно під вражінєм

сцен з падолиста і розрухів в Празі. Міністерство Баденіого впало, новий рік розпочинав ся блїдим і політично неясним міністерством Гавча — і розпорядженям цїсарєкими на основі § 14., що мали заступити роботу парламенту.

В січні зібрали ся соїми, але і тут згоди не було, а передовсім напружені були відносини в соїмі чеськім, що перенесли ся потім на улицю і викликали звістні забуреня зі студентами німецькими, що ще погіршило ситуацію політичну. Гавч пробував довести до якогось порозуміня з Німцями, але було годї.

То-ж днї 5-го марта видав Гавч змінені розпорядженя язикові для Чех, — а другого дня подає ся до димісії. Був то одинокий в часах конституційних президент міністрів, що навіть ні разу не станув перед парламентом.

Наслїдником єго був ґр. Тун. Справа заповідала ся ліпше, в кабінетї найшли ся Кайцль, Чех і Німець Бернрайтер, мало то бути міністерство кооперації, міністерство праці. Але до праці оно не довело. Обструкція насильна скінчила ся, але йшла далі обструкція регулямінова. Президентом палати був вибраний Функе, з партії Дінаволього.

Між тим ситуація для угорського правительства була дуже користна. Обхід законів конституційних з р. 1848 і дозволенє королївске на поставленє памятників для ріжних заслужених Мадярів, — то все розположило парламент угорський користно для Банфіого, а сей грозив вже Австрії навіть самостійним митом і то досить вoєвничим з Австрією, если би в Австрії не переведено угоди в дорозі парламентарній.

Але та дорога не находила ся. По делегаціях, що радил в маю, радїла рада державна ще в червни, аж вкінци ґр. Тун видїв, що нема що з нею робити, відкликав єї і замкнув. За то витяг знов днї 25-го червня §. 14. і на єго підставі продовжив провізорию бюджетову аж до кінця р. 1898.

Між тим справа угоди ставала ся дражливішою. Оба президенти міністрів стали зїздити ся на численні конференції і аудієнції у цїсаря; що урадили тоді, подробиць того не знати; досить, що появил ся комунїкат, заповідаючий, що оба правительства є »auf alle Fälle gerüstet«.

Але мимо того мусїв ґр. Тун прояснити свої відносини до парламенту бїлшости і скликав раду державну на днь 27-го вересня.

Рада державна зїйшла ся під трагічним вражінєм смерти цїсарєвої. Всї надїяли ся, що хоть тепер успокоять ся відносини в Австрії. І дійсно, Німці занехали обструкції механїчної, німецька бїлша посїдїсть випала з комбїнацій на партію правительственну, представител німецького, католицко-людового сторонництва, Діпавлі, увійшов в склад кабінету. Правиця сконсолїдовала ся і робота в парламенті йшла о стілько, що договір митово-торговельний перейшов

до комісії, а далі ухвалено закон о нових зелїзницях лъокальних і закон о поліпшеню платї слуг державних. А треба при тїм згадати, що 20. вересня получил санкцію цїсарську перед двома роками ухвалений закон о поліпшеню пенсій урядників.

Але за той час відносини Угорщини змінили ся. Опозиція угорєка доти мовчала, доки думала, що немїч австрійського парламенту допоможе їй до переведеня окремішности митової. Коли однак опозиція угорєка побачила, що австрійський парламент працює, взяла ся і она до роботи. Зачала ся борба против Банфіого нїби то через те, що він не хоче пояснити, що то значить: »auf alle Fälle gerüstet«. Ліберальний регулямін поміг обструкційній роботі опозції. Цїлі тижні веда ся дискусія о порядок дневний, що довела до того, що ні бюджету ні провізорїй бюджетової не ухвалено. Старий Тїса своім проєктом закона поєсував ситуацію, партію ліберальну почали опускати деякі послї, президент палати Шїляґий і оба віцепрезиденти подали ся до димісії.

Прийшло до вибору нової президії, найстарший віком посол Мадарас обняв провід і палата приступила до вибору президії.

А тимчасом прийшов рік 1899, а з ним і брак бюджету, брак позволеня парламенту на побір до війська. Краї лишив ся без закона. Що з того вийде, чи Банфі унаде, чи перебуде ту ситуацію, покаже близька вже може будучність.

В заграничній політиці Австрія стоїть при тридержавнім союзї, старає ся з всіма державами бути в добрих відносинах. Відносини з Росією набрали тим бїлшої отвертости через поїздку ґр. Голуховського до Петербурга. У французькій виставі на будучий рік Австрія бере також не послїдну участь і підготовляє ся заздалегідь, щоби гідно виступити зі своїм культурним доробком перед лицем свїта. Про відносини до балканських народів ми вже згадували. Зазначити ще належить, що Австрія брала також участь в пацифікації Крети, а відтак, коли виринула кандидатура грецького князя Юрія на завідателя острова, Австрія усунула ся разом з Німеччиною від сеї справи, полишаючи єї чотиром иньшим державам.

При кінци року прийшло до звісних перепалок з Німеччиною з причини видаловань австрійських підданих. На дотичну інтерпеляцію в радї державній відповів президент міністрів ґр. Тун справедливо, але різко. Се дало причину німецькій прасї до зайлої агїтації против Австрії, доки віденська урядова часопись не випустила і злагодила подекуди слова керманїча правительства. На тїм покінчила ся та справа.

Виливи Австрії на Сходї не великі, але все таки здобуває собі там австрійський промисл і торговля видне становище. Для береженя австрійських, торговельних інтересів відїде сими днями воєний корабель з пристани в Полї на східні побережя Азії. Є се перша того рода

(Україна, не змінюючи свого становища, мов зі сну прокидаючись, звертає свій вид в сторону Слави).

Україна.

Житє взяли вже — сон женуть від меде!
Чи мали-б се мене будити днесь
знов на тяжкі стражданя, на нужденне
завмиранє невпинне?... Вічно-ж, весь
той час, який до Божого ще суду
лишаєть ся, каратись сконом буду?

(Вона знов звертаєть ся в сторону могил і згарищ. Слава озираєть ся навкруги, замічає Україну, зближаєть ся до неї приязно).

Слава.

Ти тут!... Се-ж я, твоя найкрасша мрія!
Вона сама тепер до тебе йде!

(Україна прокидаєть ся).

Україна.

Що чую?... Мрія — чую — чи надїя?

Слава.

Надїя — мрія! Хто їх розведе?
в будучність духом линеи — вздриш надїю;
в минувшість тугу плеш — пробудиш мрію.
Я є одно і друге — зву ся Слава!

(Україна здивована піднімає в гору очи).

Україна.

Чого-ж днесь хочеш в мене? В гості йдем?
Мід мій гіркий, погана в мене страва.
Нїчим приймати! Йди, — а чей знайдеш
в сусїдів красше! Йди! там за тобою
тепер сини мої глядять! В спокою
лиши мене!...

Слава

Сини?... Твої?... В сусїдів?...

Україна.

Тї, що в той час, коли ти геть пійшла,
віддуралась мене, не мавши видів
будучности. Як мати їх взяла
в обїйми зрада.

Слава.

Нї!... Не розумію!

Україна.

Ледви тобі я розповісти веію
се так доладно, як отсї руїни,
тї згарища розповідять тобі.
Давись на них! Чи бачиш там? Тї тїни?
То сіра та товпа, що і в журбї
і в злиднях все менї однако вірна,
хоч гнесь сама, катам своїм покїрна.
А тї кати?... Ти думала-б чужинці?
Є і вони — та гірш чужих свої-ж,

свої ріднїєські дїточки, родимці
мої колишні прикладають нїж
тепер до серця матери своєї.
От, Славо, вид твій, наче вітка Феї
в країні чарів виплекана, будить
все, що для мене вмерло вже давно,
що нинї всякий ворог лиш огудить.
А тепле слово уст твоїх — воно
мене морозить! Ставиш перед очи
ти свїтлий образ — я лиш в пїтьмі ночі
руїни образ бачу. Їх ріжниця
у серци мому родить жалю бїль,
серпанком суму накриває лица.
Так меркне краска цвїту наших пїль
в погідний днь, під ясним сонця жаром.

Слава.

Що стало ся? Піймити хочу — даром!

Україна.

Піймити хочеш, відки та руїна
взяла ся тут? — Говорять про Татар:
народ найдикший! — Справдї Україна
від них чи-мало вже приймила кар.
Сто раз страшнїйший, дикший тої дичи
всїяк, що у бїй в культурі імя кличе!
Дикар все нищить, скрізь пожара ширить,
в ясир людий жене єго нагай,
цїлїєський край, який ногами змірить,

міся австрійської флотії. Також і у Вашингтоні австрійський консулят має змінити ся на амбасаду для більшої поваги і скоршого поладжування інтересів австрійських підданих.

Велику частку свого значіння і поваги у міжнародних зносинах завдячує Австрія своєму монархові, котрий є найпопулярнішою і найбільше любленою особистістю між монархами Європи. Доказом того було задивляюче число коронованих голів, що зголосили свій приїзд на ювілейні торжества у Відні. А коли столиця покрила ся кром жалоби, велика участь високих представителів всіх держав доказала вагально, що так у сумній, як у веселій хвилі наш монарх заживає всюди сердечною симпатією і поважанням.

НОВИНИ.

— **О значних змінах в начальних становищах краєвих** кружить поголоска в польській прасі. Пишуть, вправді з великим застереженням, що міністер для Галичини, Адам Єнджейович чує ся утомленим і небажано уступить. На його місце пішов би в тім случаю теперішній намістник гр. Пінїнський, на місце Пінїнського станув би гр. Ст. Бадені, а краєвим маршалком іменовано-б гр. Андрія Потоцького або Давида Абрагамовича. Інша комбінація велить навіть уступити міністрови справедливості Рубероу, щоби його місце міг зайняти гр. Пінїнський, а тоді міністром для Галичини став би др. Бобжинський або др. Пентак, намістником гр. С. Бадені, а маршалком гр. А. Потоцький або Давид Абрагамович. Декотрі часописи відмовляють сій поголосці всякої підстави.

— **О мандат посла до гойму**, опорожнений по бл. п. Францу Єнджейовичу, наміряють старати ся, як довідуємо ся, о. Корнило Кузик з Махнової і радикальний селянин Томашівський.

— **Посол Новаковський** скликає на день 19-го с. м. віче до Перемишля, де здасть справу з своєї посольської діяльності.

— **На вечерок з танцями** товариства «Академічної Громади» у Львові, що відбуде ся дня 9-го н. ст. лютого с. р., запрошена вже розіслано; хто-би не одержав запрошення, зволить зголосити ся на адресу Товариства: Ринок ч. 10. *Комітет.*

— **Дрогобицка академічна молодіж** устроює дня 1. лютого н. с. 1899 р. в сали міській, на дохід обох бур (руської і польської) вечерок з танцями. Хто через омибку запрошення не одержав, зволить зголосити ся до голови комітету Ю. Лопушанського, авскульптанта при ц. к. суді повітовім в Дрогобичі. *Лопушанський. Кузів.*

— **Дозірочні збори перед судом.** Перед кількома днями закінчив ся в Стрию цікавий процес. Перед двомалітами мало відбутися в Стрию руске віче, але староство заборонило. Тоді адвокат др. Олесницький, нотар н. Савчинський і о. Лукавський скликали довірочні збори. Секретар староства розв'язав ті збори, а староство обжаловало аранжерів зібрання, відбутого без позволення, закидуючи їм надто обиду секретаря. Суд в Жидачеві засудив кожного з обжалованих на 100 зр. кари. Окружний суд уневажнив сей вирок і віддав справу стрійському судови повітовому, котрий по розправі видав такий самий вирок як суд в Жидачеві. Але засуджені знов відкли-

кали ся до окружного суду в Стрию, де на днях вирок зовсім знесено.

— **Аматорске представленє.** Члени читальні «Просвіти» в Надвірній устроюють в неділю дня 15-го сїчня 1899 р. вечером представленє сценічної ораторії п. з. «Ніч вефлєємска» в 4 діях, в сали уряду громадского.

Аматорске представленє устроює в неділю, 15-го сїчня вечером Читальня міщанська в Бродах в сали Товариства музичного, а іменно «Сватане на Бончарівці», оперету в 3 актах із співвами і танцями.

— **Між краєвим віділом а львівською клінікою медичною** прийшло в останніх днях до значного непорозуміння. Причину подав отсей факт. Шеф краєвого санітарного бюро, член краєвого віділу др. Гошард написав перед кільканадцятьма днями до директора загального шпиталю письмо, в котрім зажадав провірення, чи то правда, що професори і асистенти, викладаючи на клініках, лічать приватно в клінічних амбуляторіях хорих і беруть від них за то гроші. Представитель віділу візвав директора шпиталю, щоби в тій справі перевів строге слідство. Директор др. Головацький велів то письмо докладно відписати і розіслав его всім професорам. Професори почули ся тим письмом обидженими і звернули ся до президії намістництва, щоби поучило відділ санітарний краєвого віділу, що мішає ся цілком невластиво і без такту до чужих, цілком приватних справ. Конфлікт між краєвим віділом а професорами заострює ся з дня на день і в останній часі дійшло до того, що др. Головацький уступив з уряду директора шпиталю. На разі заступає его професор др. Чижевич.

— **Кардинальских капелюхів** до роздачі є тепер 13. Як чувати, кардиналом буде іменованій монсеньоре Саса Dellavalle, а крім сего кардиналами куріяльними мають бути іменовані три єпископи: іспанський, французський і бельгійський. Консенсторія в Римі збере ся при кінці лютого с. р.

— **З воєнних образків.** В шинку при улиці Веселій в Перемишлі прийшло оноді між підхмеленими жовірами до бійки. Конець був дуже трагічний, бо двох уланів засікло на смерть одного каноніра. Убийників арештовано.

У Львові на ул. Сушинського, робітник Іван Охманович потрутив нехотячи ліктем переходячого офіцера. З того прийшло до обостроної виміни острих слів, при чім робітник вийшов дуже кепско. Офіцер добув шаблі і порубав тяжко Охмановича по рамени і плечах, причинивши ратунковій стації одного пацієнта.

— **Гр. Юліян Фалькенгайн**, бувший міністер рільництва, помер оноді у Відні. Гр. Фалькенгайн уродив ся у Відні 20. лютого 1829. В початку вступив до війська і яко поручник брав участь в битвах в літах 1848 і 1849 в Італії і Угорщині. В 1857 р. виступив з війська і віддав ся рільництву. Від 1867 р. яко посол більшої посілости засідав в горішно-австрійскім соїмі, а в 1871 р. став маршалком горішньої Австрії. Кілька літ пізніше вибрано его послом до державної ради, а 12. серпня 1879 р. вийшов яко міністер рільництва до кабінету гр. Таффе. На тім становищі оставав аж до свого уступіння в 1895 р.

— **Великі бурі і сніжні заверухи** лютілись на днях над Віднем і в Німеччині. В Відні зривала буря з домів дахи і кидала цеглами, в наслідок чого кілька осіб віднесло рани. В цілій Німеччині північній і полудневій заподіяла бу-

ря великі шкоди, попереривала телеграфічні дроти і повівертала дерева з корінєм. Над Штутгартом серед громів і блискавиць обірвала ся хмара. Такі самі вісти надходять з північної Франції; в Гаврі знищив шалений гурган частку пристани, ушкодивши кілька кораблів.

— **Бюджет Росії** на 1899 р. представляє ся ось як: звичайні доходи 2,469,128.203 рублів, надзвичайні 4,000.000 рублів; доходи з розпоряджаємих засобів касових державного скарбу 98,604.443 рублів. Видатки звичайні 1,462,659.233 рублів, надзвичайні 109,073.413 рублів.

— **Велику рибу** в родині Orthogoriscus Mola зловлено коло порту в Триєсті. Важила 100 сотнарів. Щоби єї видобути з води, треба було зламати спеціальні журавлі, а доперва при їх помочи удало ся витягнути єю рідку рибу.

— **Дрібні вісти.** Віцепрезидент шкільної ради краєвої др. Бобжинський повертає в неділю з Відня до Львова. — В Наварії під Львовом появилася епідемія одри або т. зр. кору. — Натан Шіффер, властитель кількох кам'яниць в Перемишлі і тартаку в Ольшанці, збакрутовав. Его пасива виносять понад 300.000 зр. — На полях громади Гашів, повіта ліського, найдено замерзлого селянина Іван Чемериса з Рабого. — Померший недавно англійський лорд бр. Фердинанд Ротшільд записав свій збір старинностей, вартости 300.000 фунтів штерл. британському музеєви.

— **«Дзвінок»** ч. 1. з 5. сїчня с. р. містить: Святоточний вечір *С. Яричевського*. Китайська яблівка *Пятки*. Дзвінок *С. Яричевського*. Учені розмови *Никольця* з татком *Остана Макарушки*. Малі герої, картина з життя дітей *Віри Лебедової*. Запросини до передплати.

До нинішнього числа «Руслана» долучаємо ч. 1. «Дзвінка», письма ілюстрованого для руских дітей і молодежи.

Телеграми.

Відень, 14. сїчня. Німецке сторонництво поступове і німецка партія людова рішили ся зараз на пернім засіданю ради державної розпочати обструкцію, котра має перешкодити ухваленю контингенту рекрутів. Обструкція намірена в найострійшій формі так, що ціла сесія не потягне довго.

Відень, 14. сїчня. Удержуєсь тут комбінація, що міністри бар. Бапфі, генерал Феєрварі і др. Люкач удадуть ся до Відня, щоби зложити цїсарєви рапорт з ситуації. По повороті, що наступить в понеділок або вторник, відбуде ся міністерияльна парада, яку треба дати відповідь опозиції на єї домаганя. Скоро западе в тім згляді ухвала, повідомить бар. Бапфі клуб ліберальний о положеню. Нині певне лише то, що правительство не відкне а limine угодивих пунктацій.

Прага, 14. сїчня. До Narodn-ix List-ів доносять з добре поінформованих кругів з Відня, що іменоване міністра для Чехії наступило-б тоді, коли до кабінету вступить ще один Поляк. Стане ся се при найближшій реконструкції кабінету.

дикар зруйнує, — та на тому й край!
Понищивши доми, храми, всі мури,
він ще не знищив людської культури.
Бо захистом єї не є те діло
рук людських, що єго палить вогнем;
бо захистом єї — наш дух, що сьміло
творити-ме, як довго ми живем!
Щоб вдертись в духа край, в край ідеалів,
в Татар не має сили, ні в Вандалів!
Лиш той, хто сам в країні духа творить,
лиш той і нищити потрапить там;
хто діло духа сам собі сотворить,
найліпше знищити потрапить сам.
Де Татарва не вєспіла одоліти
й не одоліла-б нас була по вік,
там иньший ворог наші власні діти
запряг до діла знищеня... Не рік
воно триває! Найкрасшого цвїту
позбулась я. Отрутою налило
серця, з яким найбільше все любови
я пила... Роду вже нема тепер,
що нерозривно спільністю крови
у цілість був би зв'язаний. Він вмер!
Для мене вмер він, щоби для иньших жити,
для тих, що в гробах хотять мене зложити;
щоб з ними разом Люблинську могилу
копати поспішно, щоб з ними враз,
руйнуючи мою останню силу —

народ мій простий, темний — парастас
заздальєгдь вже правити по славі
в злощаснім городі Переяславі.

(Україна знов відвертаєть ся на хвилю в сторону могил і згарищ. Слава неначе попадає в коротку задуму. Незамітно в глибині сцени являєть ся дід в довгим, сивим волосєм, в одягу давного, руского жерця, з лірою у лівій руці. Він дивить ся на Славу і на Україну, здивований єшишоєть ся на місци, жде, неначе-б хотів зміркувати, що стало ся).

Друга поява.

Україна, Слава і Боян.

Слава.

Досить! досить! Все, все же зрозуміле!
Та скоро многі вже твої сини
тобі на згубу ворогові-сили
свої дали, — чом вірні, чом вони,
до сего дня оставши ся при тобі,
тебе в зациту не возьмуть раз, пробі!

Україна.

Чи-ж сила їх? Чи-ж сила тих, що нині
моєю лиш любовію живуть,
всіма забуті, мов серед пустині
блукать ся, самі підмоги ждуть?...

Боян.

Підмоги ждуть!... Підмоги і пророка!
А тут так глухо! Пітьма скрізь глибока!
Де-ж я знайду пророка днесь в тім краю?
Пропадь-же ліро!... Не тобі одчаю
піснї дзвонити! Най царить тиша!!!

(Кинувши ліру геть на землю, він дальше незамічений сїдає під могилою).

Слава.

Підмоги ждуть!... А де-ж народа твого
дух опікунчий, Геній твій, небого?
Невже ж по сонця заході на небі
твоїм не сьвітить місяць? Чи-ж тоді,
коли я відси геть пійшла, в потреби
тебе твій Геній позабув, в біді?
Де Геній твій?

(Геній в подобі ангела чудесним, ангельским способом являєть ся на сцені. Слава і Україна мов зжахнулись перед несподіваною появою. Та Україна зараз же з легка простягає до Генія руки, як коли-б хотіла благодати або обіймати его).

(Конець буде).

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, улица Сикстуска ч. 23. (стара почта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і П.П. військових — приймає також замовлення всьлякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 40—52

Горсети, рукавички, шельки підв'язки, бандажі всїх систем

поручає

Г. ГАЛЯНТОВСКИЙ

У ЛЬВОВІ,

площа Бернардинська ч. 3.

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНИ!
ДОСТАРЧАЄ ВСЬЛЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОБІВ З МЕТАЛУ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПИ ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

І ДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

ЛЬВІВ, УЛ. КОПЕРНИКА Ч. 3.

(ПОВІЧ АПТИКИ ПЕТРА МІКОЛЯША). 146 22—24

Цінники gratis i franco.

ГАРМОНІЮМ

до науки сьвіву церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів

Івана Сливинського

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

За порукою дає на рати. Прошу жадати цінника.

Іван Сливинський

фабрикант органів і гармоніюм у Львові.

1025

Всьлякого рода

інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричнім складі

І. Капраліка у Львові.

147

Цінники даром. 21—24

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улицы Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасіньского ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і виписичальня

заосмотрена в всьлякі зваряди почавши від найбогатших до найскромнійших. Цілі урядженя для покоїв до спаня, сальонів, їдалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також залізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

ул. Лукасіньского ч. 1.

ТОВАРИСТВО для розвою рускої штуки

стоваришене зареєстроване з ограниченою порукою у Львові, ул. Підвалє ч. 7

виконує всьлякі праці з обсягу артистичного малярства, різьбарства і золотарства після композицій своїх членів, а іменно: образи релігійні до иконостасів, олтарів, хоругв, на тетраподи, плащениці і пр. і такі-ж образи до комнат; образи сьвітські: історичні, портрети з натури і фотографій, красвиди, побутові і т. д.; з дерева: кивоти, иконостаси, олтарі, образи і крести процесійні, сповідальниці і пр. і всьлякі праці золотарські; рівнож украшує внутра церков, виготовляє пляни церков, напліць і пр. і удержує на складі фотографічні репродукції образів руских артистів.

Товариство ручить за стильове, старанне і совістне виконанє.

Цілю Товариства є: піднести нашу штуку і втворити руску школу шук красних. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опіці нашої П. Т. Публлки духовної і сьвітської, надїємо ся, що звольть Она причинити ся до осягнення сеї цілі численними замовленнями, котрі приймає

— виключно лиш Дирекция Товариства. —

З глибоким поважанем

Дирекция.

Товариство не послує ся агентами.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальча і перекладана. Програма в заголовку: сильнїше увагляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видаєць: М. Заячківский, Львів, улица Зиблікевича, число 34.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост в фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Іншї товари по умірених цінах. 76—?

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всї иншї находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На почтову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Зиблікевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

1000 туюток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туюток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, улица Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туюток разом опр ковачє і відсилка franco.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ

Емілії Соколовської

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густо-206 вно і по приступних цінах.

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах Замісцеві панночки приймає на помешканє